

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro předškolní vzdělávání

MATEŘSKÁ ŠKOLA VRBICE

Motto školy

„DUHOVOU CESTIČKOU“

Vydala ředitelka školy: Jana Kadlecová

Č. j.: 125/2023

Platnost: 2023 - 2026

Na jednání pedagogické rady byl schválen: 31.08. 2023

Ve Vrbici 31.08.2023

Revize : Bc. Hana Sedláčková, ředitelka školy

Na jednání pedagogické rady schváleno: 28.8.2025

Platnost: od 1.9.2025

Obsah

Identifikační údaje o mateřské škole	3
Obecná charakteristika školy	4
Podmínky vzdělávání	5
Personální a pedagogické zajištění	5
Věcné (materiální) podmínky	5
Psychosociální podmínky	6
Životospráva.....	7
Řízení mateřské školy	8
Organizace provozu školy	8
Spolupráce se základní školou.....	9
Partnerské vztahy s rodiči.....	11
Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	11
Vzdělávání dětí nadaných	12
Vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
Organizace vzdělávání	13
Provoz v MŠ.....	13
Přijímání dětí do MŠ	14
Individuální vzdělávání dle §34b	14
Věkově smíšené třídy	15
Charakteristika Školního vzdělávacího programu	15
Formy a metody vzdělávací práce	16
Prostředky plnění cílů:	16
Vzdělávací obsah	17
Záměr a prostředky	17
Rituály a slavnosti	18
Integrované bloky.....	19
Vím, kdo jsem a kam patřím	19
Chráním si své zdraví.....	22
Jen si děti všimněte, co je krásy na světě.....	26
Co se děje kolem mě	31
Pravidla pro hodnocení a evaluaci.....	36

Identifikační údaje o mateřské škole

Mateřská škola Vrbice je státní zařízení, je zařazena do sítě školských zařízení od 27.1. 1996.

Od 1.září 2002 přešla do právní subjektivity, zřizovatelem je obec Vrbice. Mateřská škola je dvoutrídní s kapacitou 50 dětí. Součástí je školní kuchyně se školní jídelnou pro žáky Základní školy Vrbice a cizí strávníky.

Zřizovatel:	Obec Vrbice
Název:	Mateřská škola Vrbice, okres Břeclav, příspěvková organizace
Mateřská škola:	IZO 107 605 091
Školní jídelna:	IZO 103 179 933
Identifikátor zařízení:	600 111 911
Adresa:	691 09, Vrbice 380
Ředitelka MŠ:	Bc. Hana Sedláčková
Telefon ředitelka MŠ:	775 682 158
Telefon MŠ:	776 251 352
Telefon jídelna MŠ:	776 818 271
E-mail ředitelka:	reditelka@msvrbice.cz
Email jídelna:	jidelna@msvrbice.cz
Email učitelky:	kberanova@msvrbice.cz kzalesakova@msvrbice.cz asperova@msvrbice.cz
Webové stránky:	www.msvrbice.cz

Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Vrbice se nachází v pěkném prostředí v okrajové části obce. Je uprostřed školní zahrady, která má vkusné dřevěné oplocení s množstvím keřů a stromů, poskytujících v letních měsících stín. Před dvoupodlažní budovou je květinové prostranství, za budovou máme bylinkovou zahradu, která slouží k účelům školní jídelny. Děti o bylinky pečují.

Část před mateřskou školou je určena k pobytu venku. Zahrada poskytuje dětem dostatek prostoru pro pohybové činnosti i hry. Najdeme v ní velké kryté pískoviště s mlýnkem, malé skluzavky a plastovou housenku s domečkem pro menší děti. Dále zde máme sestavu se skluzavkou a houpačkami, stěnou na lezení do svahu, hrazdu, balanční plošinu, kladinu, houpadla, panel na prohazování, dřevěný domeček s kuchyňkou, altánek s posezením, dřevěný domeček s ponky pro polytechnickou výchovu, velkou housenku, ratanové zákoutí (hrad, zámek), podzemní telefon, tabuli na malování, hmyzí hotel s venkovní knihovnou a potřebami na výtvarné činnosti, dřevěný panel s dřevěným pexesem, dřevěný vláček k sezení dětí. Povrch dráhy i hřiště je pokryt barevnou pryží, takže je bezpečný pro jízdu na odrážedlech a koloběžkách. Hřiště děti využívají k pohybovým i míčovým hrám, máme přenosné plastové branky i koše na košíkovou. V zimních měsících jsou umělé svahy využívány k sáňkování a bobování.

Budova byla otevřena 1. září 1985. Má odpovídající prostory pro kapacitu dětí. Uspořádání ve třídách poskytuje dětem možnost skupinových i individuálních činností. V přízemí se nachází třída Motýlků s šatnou, hygienickým zařízením, kuchyňkou pro vydávání jídel, šatnou pro učitelky. V patře je třída Koťátek s celým příslušenstvím a ředitelna. Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě mateřské školy. Všechny místnosti jsou dostatečně osvětleny. V suterénu jsou sklepní prostory, kotelná.

V mateřské škole je jídelna a kuchyně, byla kompletně zrenovována, zakoupeny veškeré spotřebiče i materiální vybavení. Připravuje se zde strava pro děti mateřské školy, obědy pro žáky základní školy, personálu obou škol a doplňková činnost stravování pro občany obce. V hospodářské budově je místnost s pračkou a sušičkou, která slouží mateřské škole a školní jídelně.

Podmínky vzdělávání

Personální a pedagogické zajištění

Učitelky jsou nositelkami filozofie mateřské školy, jednají a pracují v souladu se společenskými, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělání dětí. Mají pěkný vztah k dětem, jejich pedagogická práce je vždy v souladu s optimální péčí o děti. Mají pedagogické vzdělání, odpovídající zákonu č.563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících. Učitelky se soustavně vzdělávají v oborech, které jim pomáhají realizovat vzdělání a výchovu dětí předškolního věku. Chovají se a pracují v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Logopedie i jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým pedagog není sám dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Personální kolektiv: ředitelka MŠ, 3 učitelky, asistent pedagoga, školnice, 2 kuchařky, vedoucí školní jídelny. Všichni zaměstnanci laskavým a vlídným přístupem k dětem vytváří spokojené a šťastné prostředí v mateřské škole. Respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Preferujeme takový přístup, aby překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě bylo zajištěno podle možností a podmínek školy a to optimálně alespoň v rozsahu 2,5 hodiny.

Záměry do budoucna:

- studovat dostupnou literaturu, stále se sebevzdělávat
- tvořivá a originální práce pedagogů
- vyhledávání projektových výzev, zapojení se do nich

Termíny: průběžně

Věcné (materiální) podmínky

Mateřská škola je zateplena barevnou fasádou. Má dostatečně velké prostory a prostorové uspořádání vyhovuje skupinovému i individuálním činnostem. Každá třída je pomyslně rozdělena na dvě části – v jedné jsou stolečky se židličkami, nízké barevné skřínky a poličky pro stolní hry, stůl s počítačem s opěrnou židlí, interaktivní tabule, pracovní stůl pro malé kutily, stolky pro výtvarné a pracovní činnosti (přírodniny, lupy, mikroskopy, výtvarný materiál). Ve druhé je prostor, kde si děti volně hrají, provádějí pohybové aktivity. Je zde nábytek k námětovým hrám kuchyňka, dětský obývací pokoj, knihovna, kadeřnictví, obchod, lékařský koutek, dopravní koberec, hudební centrum – klavír, varhany, pojezdový vozíček s Orfovými nástroji, divadlo, paravány k námětovým hrám, variabilní loď, domeček, relaxační kout. V této části se rozdělovají lehátka a podle potřeby děti odpočívají. Lehátka máme plastová s pevnými matracemi, odpovídají hygienickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku, dle potřeby postupně doplňujeme a obnovujeme. Je plně využíváno dětmi i pedagogy. Hračky jsou

umístěny tak, aby byly přístupné všem dětem ve výši očí, v otevřených policových skříňkách. Máme stanovená pravidla, která si děti samy výtvarně zpracují, každá hračka má své místo, vyznaží se v jejich uložení. Tělovýchovné nářadí a náčiní je k dispozici v průběhu celého dne. Vybavení je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické. Hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí. WC jsou odděleny přepážkami. Osvětlení v prostorách mateřské školy je po rekonstrukci plně vyhovující.

Z dotačního fondu byla v roce 2014 rekonstruována zahrada – nové osázení, bylinková zahrada, atrakce, barevný pryžový podklad po celé ploše. Všechny atrakce jsou v souladu s požadavky §13. odstavec 2, zákona č.258/2000 Sb., v platném znění, vyhl.238/2011 Sb. a EN 1176/7. Velké dřevěné pískoviště je zakrýváno sítí. O zahradu pečují školnice spolu se zaměstnanci obecního úřadu (sekání trávy, prořezávání keřů). Všechny keře i rostliny jsou vhodné. Prostory zahrady umožňují dětem hrát rozmanité pohybové, námětové i tvořivé hry. Děti sází v bylinkové zahradě rostlinky, pečují o ně. Taktéž se starají o floru v prostorách zahrady - vyhrabávají trávníky, vytrhávají plevel.

Hygienické normy při úklidu jsou dodržovány, používají se vhodné čisticí prostředky. Úklid je prováděn pečlivě, pravidelně a systematicky ve všech prostorách mateřské školy.

Záměry do budoucna:

- do ponků pro rozvoj polytechnické výchovy doplňovat materiál
- zateplení hospodářské budovy
- doplňování a obnovování hraček, didaktických pomůcek, tělovýchovného nářadí a náčiní
- stále provádět kontrolu regulace tepla, správné hospodaření a větrání (celý personál) průběžně

Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci naší mateřské školy se snaží o vlídné, klidné, vstřícné jednání. Dbáme, aby byla zajištěna potřeba bezpečí, jistoty, lásky, sounáležitosti, sebedůvěry, sebeúcty, seberealizace a sebeuplatnění. Se všemi dětmi je zacházeno stejně, je jim umožněno dokončení činností, her. Děti jsou vždy vyslechnuty, často chválíme – každý den je za co pochválit a hlavně každé dítě. Nově příchozím dětem je nabízena postupná adaptace.

Děti si samy v průběhu školního roku sestavují pravidla, samy je graficky ztvární. Vystavíme je na viditelném místě ve třídě. Navzájem se upozorňují na jejich dodržování. Podporujeme dětská přátelství, posilujeme sebevědomí tím, že se děti samy podílí na dění v mateřské škole. Respektujeme jejich názory a přání, mají možnost se samy vyjádřit. Nenásilně vedeme k ochraně své osoby.

Protože hra je základní formou a nejpřirozenější aktivitou dětí předškolního věku, snažíme se, aby ve hrách byly uspokojovány jejich potřeby. Hra je pro děti radostnou a nezastupitelnou činností. Rozvíjí

schopnosti, dovednosti a návyky nenásilnou formou. Umožňujeme dětem nechávat své výtvary, stavby volně ve třídě.

Všechny děti mají rovnocenné postavení. Jakékoliv projevy nerovnosti, zesměšňování dětí jsou nepřístupné. Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat potřebný řád a učit děti pravidlům soužití v mateřské škole.

Při hře na počítači, interaktivní tabuli mají děti časomíru – přesýpací hodiny.

Pedagogický styl, způsob jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou a naslouchající komunikací s dětmi, věnující se prevenci šikany. Je nepřístupná jakákoliv manipulace, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje. Děti mají vždy dostatek času na změnu, přemístění. Ve vztazích mezi dětmi a dospělými je vzájemná důvěra, ohleduplnost, zdvořilost a podpora.

Záměry do budoucna:

- stálá snaha celého personálu, aby pobyt dětí v naší MŠ byl vždy s úsměvem
- účinné vzájemné hospitace učitelek mezi sebou vedoucí ke zlepšení pedagogického procesu
- vést děti k formativnímu hodnocení
- sledovat vztahy mezi dětmi, nenásilně je ovlivňovat prosocionálním směrem – prevence šikany
průběžně

Životospráva

Jídelníček je sestavován tak, aby odpovídal zásadám správné výživy, normám a příslušným směrnicím. Je pravidelně vystavován na nástěnce vstupní chodby, www stránkách školy i s obsahem alergenů. Je přihlédnuto k pyramidě zdravých pokrmů a plnění spotřebního koše. Dětem je poskytnuta plnohodnotná a vyvážená strava, je dodržována technologie přípravy pokrmů a nápojů, vyvážené množství ovoce a zeleniny. Děti do jídla nenutíme, snažíme se, aby jídlo aspoň ochutnaly. Děti se obsluhují samy – mazání, nachystání příborů, pití, ubrousků... Je dodržován tříhodinový interval mezi jídly i pitný režim, děti mají možnost se kdykoliv během dne napít. Učitelky sledují pitný režim, nenásilně dohlíží, aby pily všechny děti.

Poskytujeme dětem dostatek volného pohybu. Vycházíme z přirozené potřeby dětí a přispíváme tak k celkové tělesné a duševní pohodě. Děti respektují dohodnutá pravidla, aby neohrožovaly ostatní děti. Ve třídách dostatečně větráme, kontrolujeme teplotu. Také při pobytu venku, zejména při vycházkách respektujeme potřebu volného pohybu. Využíváme pěkného prostředí naší obce a jejího okolí (vycházky do lesa, na fotbalové hřiště, prostranství za kulturním domem, část obce Stráž). Chodíme na vycházky i v dešti, děti mají v MŠ pláštěnky. V letních horkých měsících chodíme na pobyt dříve a vracíme se dříve, dodržujeme pobyt venku v maximální možné míře.

K tělesné pohodě patří i odpočinek dětí, jehož potřebu respektujeme. Děti, které mají malou potřebu spánku, odpočívají půl hodiny, vstávají individuálně. Do spánku děti nenutíme, učitelka přečte pohádku nebo četbu na pokračování, možno i poslech CD, relaxační hudby. Děti, které jsou již vzhůru, mají klidné činnosti (individuální přístup učitelek, stolní hry, grafomotorika.), berou ohled na spící kamarády. Během dne si mohou děti kdykoliv odpočinout v relaxačním koutě.

Denní rytmus a řád je pravidelný, ale umožňuje podle aktuální potřeby přizpůsobit se potřebám a situaci. Celý personál poskytuje dětem přirozený vzor, snažíme se chovat podle zásad zdravého životního stylu.

Záměry do budoucna:

- zařazovat pravidelně do jídelníčku výpěstky z bylinkové zahrady
- spolupracovat s místními firmami, čerstvé plodiny
- hledat možnosti přenesení aktivit na školní zahradu
- vést děti ke zdravému, životnímu stylu
průběžně

Řízení mateřské školy

Ředitelka respektuje názory všech zaměstnankyň školy a motivuje je ke spoluúčasti na rozhodování o otázkách školy. Podporuje jejich vzájemnou spolupráci, snaží se o příjemnou atmosféru. Vztahy jsou založeny na vzájemné důvěře a toleranci. Všichni znají svá práva a povinnosti, mají zpracovány pracovní náplně, povinnosti a pravomoci všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje růst profesionálních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání. Pedagogické pracovnice pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče. Ředitelka vypracovává ŠVP společně s učitelkami, na základě analýzy, z níž také vyplývá další plánování. Učitelky mají možnost realizování vlastních nápadů. Kontrolní a evaluační činnosti, sebehodnocení provádíme dle plánu. Ke zveřejnění informací o mateřské škole, jejich aktivitách slouží nástěnky, schůzky s rodiči, [www stránky](#) a školní systém Edookit. Práci všech zaměstnankyň vyhodnocuje ředitelka. Podporuje spolupráci s rodiči, základní školou, obcí i organizacemi.

Záměry do budoucna:

- nadále prezentovat práci školy (články do Zpravodaje, akce obce, [www stránky MŠ i obce](#))
- udržet dobrou spolupráci se zřizovatelem, ZŠ i organizacemi
- neustále motivovat zaměstnance k dalšímu růstu, sebevzdělávání
průběžně

Organizace provozu školy

Denní řád v naší mateřské škole reaguje na aktuální potřeby dětí, je dostatečně pružný. Děti zde nacházejí bezpečí, soukromí, základem je klid a pohoda. Organizujeme i aktivity nad rámec běžného programu, dbáme na provázanost spontánních a řízených činností. Děti mají vždy dostatek prostoru činnost dokončit a jsou včas upozorněny na přechody. Mohou pracovat svým tempem, vycházíme z potřeb a zájmů dětí, které vyhovují individuálním přáním a potřebám.

Je dbáno na soukromí dětí, mohou odpočívat v relaxačním koutě. Mají možnost soukromí při osobní hygieně. Stanovený počet dětí ve třídě není překračován, spojování je omezeno. Vedeme děti k formativnímu hodnocení, využíváme kooperativní učení. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Několikrát v týdnu jsou zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity (chvilky).

Při vstupu dětí do mateřské školy je nabízen adaptační režim. Ředitelka zabezpečuje prostřednictvím pedagogických pracovníků dohled nad dětmi. Za bezpečnost dětí v mateřské škole odpovídají pedagogické pracovnice, od doby převzetí od jejich zástupce nebo jím pověřené osoby až do doby jejich předání zástupci dítěte nebo jím pověřené osobě, na základě písemného potvrzení rodičů (zmocnění). Pedagogické pracovnice nesmějí odejít od dětí, při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice mateřské školy. Věnují péči prevenci proti úrazům a to pravidelným poučováním dětí. Dbají zvýšeného dohledu při používání nůžek, chůzi dětí po schodech, tělovýchovných aktivitách. Plně se věnují dětem a jejich vzdělání. Při pobytu dětí na zahradě dbá učitelka zvýšené opatrnosti tam, kde hrozí nebezpečí úrazu (průlezky, žebřík). Budova mateřské školy je uzamčená, příchodí používají zvonek s kamerou. Mateřská škola je řádně pojištěna.

Záměry do budoucna:

- vždy dodržovat předpisy bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy
- zařazovat zdravotně preventivní aktivity i činnosti na pobyt venku průběžně

Spolupráce se základní školou

Pedagogický kolektiv se snaží o co nejplynulejší přechod dětí mateřské školy do základní. V základní škole navštěvujeme kulturní akce – divadelní, hudební a kouzelnická představení, přednášky. Naopak některá divadelní představení určená mladším dětem, přijdou do mateřské školy zhlédnout žáci 1 třídy. Společně s dětmi základní školy vystupujeme na veřejných oslavách v obci Den matek, oslavy výročí, vítání občánků, zpívání Mužáků, setkání pana starosty se seniory. V dubnu společně navštěvujeme sběrný dvůr, „Čistíme naši vesnici“, přednáška „Třídíme odpad“. Ve spolupráci se základní školou pořádáme Dýňobraní, dětský karneval, Rej čarodějnic a čarodějů, Den dětí, Říjnové setkání rodin, jarmark. Pedagogický kolektiv obou škol připravuje pro děti na tyto akce střídavě program. Děti MŠ

pravidelně navštěvují základní školu, seznámí se s prostory, účastní se vyučování v 1. třídě. Učitelky mateřské školy se podílejí na zápisu dětí do základní školy. Besedují s učitelkami základní školy o školní zralosti. Společně organizujeme pro předškoláky „miniškoličku“, přednášky pro rodiče. Paní ředitelka základní školy se účastní spolu s paní učitelkou 1. třídy „Slavnostního rozloučení“ s dětmi odcházejícími do základní školy.

Záměry do budoucna:

- usilovat o to, aby spolupráce se všemi byla vždy přínosná
- vzájemné hospitace učitelek, zejména ze ZŠ

Průběžně

Spolupráce s organizacemi v obci

Snažíme se spolupracovat se všemi organizacemi v obci:

- svaz dobrovolných hasičů provádí ukázkou hasičského cvičení
- vinaři v obci organizují spolu s rodiči podzimní lampionový průvod
- divadelní spolek „Okolo Luže“ pořádá pro děti „Dětské hodečky“, spolupracuje s folklorním kroužkem v MŠ
- myslivecké sdružení každoročně pro děti připraví přednášku o životě a ochraně zvířat.

Záměry do budoucna:

- organizovat společné krmení zvěře s myslivci
- průběžně

Spolupráce s obcí

Děti se účastní akcí pořádaných obcí. Mají kroje, zachovávají tradice obce, lidové zvyky. Děti seznamujeme s významnými místy v obci. Obecní úřad navštěvujeme při vánočním koledování nebo s novoročním přáním. Pan starosta zajišťuje pro děti každoročně přednášku na sběrném dvoře o třídění odpadu. Pana starostu zveme na akce pořádané v mateřské škole, účastní se „rozloučení s předškoláky“. Mateřská škola zasílá dokumentaci školy zřizovateli. Veřejnost informujeme o dění v MŠ prostřednictvím Obecního zpravodaje, na www stránkách. Mateřská škola vede neformální dokumentaci, fotodokumentaci, kroniku a knihu návštěv.

Záměry do budoucna:

- nadále se účastnit všech akcí pořádaných obcí
- průběžně

Spolupráce s ostatními mateřskými školami

Navštěvujeme mateřské školy v Kobylí, v Bořeticích a ony navštěvují nás. Vyměňujeme si poznatky s učitelkami, děti se spolu seznamují, společně si hrají, zpívají.

Záměry do budoucna:

- navázat spolupráci i s dalšími mateřskými školami i mimo republiku
- nadále se účastnit všech akcí pořádaných obcí průběžně

Partnerské vztahy s rodiči

Ve vztazích mezi mateřskou školou a rodiči panuje vstřícnost, porozumění, oboustranná důvěra, respekt a ochota spolupracovat. Rodiče jsou informováni o veškerém dění v mateřské škole formou nástěnek, www stránek i osobně. Mají zájem získávat co nejvíce informací o svých dětech. Důkazem je téměř 90% účast na akcích s rodiči, informačních schůzkách. S rodiči individuálně konzultujeme postup ve vzdělávání dětí (stravovací návyky, zažité rituály). Pravidelně informujeme rodiče o všem, co se v mateřské škole děje, o pokrocích jejich dětí v rozvoji a učení. Snažíme se vyhovět potřebám jednotlivých dětí a jejich rodičů. Chráníme soukromí dětí i jejich rodin. Zveme do mateřské školy odborníky na přednášky pro rodiče.

Společné akce: výroba strašáčků z dýní, drakiáda se sourozenci a rodiči, uspávání broučků, předadventní zastavení s babičkami a dědečky, adventní zastavení, spojené s výrobou vánočních dekorací, Vánoční besídka, která končí společnou besedou, rozsvěcování „Vánočního stromu“, rodiče pomáhají s přípravou jarmarku, stavění sněhuláků na zahradě, sáňkování s rodiči v zimním lese + krmení zvířátek, velikonoční zastavení, výroba dekorací k oslavám „Svátků jara“ + ochutnávka nápojů, pomazánek, slavnostní rozloučení s předškoláky, pasování na školáky, ukončení školního roku společné hry s rodiči, končící táborákem (různá témata), spojeno s oslavou „Den otců“, přednášky Školní zralost + depistáž, Zdravá životospráva, První pomoc, Jak stanovovat hranice dětem i dospělým, čtení pohádek rodiči a prarodiči „Celé Česko čte dětem“

Záměry do budoucna:

- využívat knihovnu MŠ, odbornou literaturu
- do MŠ přivádět zdravé děti, doléčení dětí průběžně

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami potřebuje k naplnění svých vzdělávacích možností a užívání svých práv na rovnoprávném základě poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se

podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami je nutné přizpůsobit potřebám, které vyplývají ze zdravotního postižení dítěte, zdravotního znevýhodnění a podmínek. Aby vyhovovalo jejich potřebám. Vedeme dítě k rozvoji osobnosti, komunikaci, s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Podpora vychází z vzdělávacího potenciálu dítěte, z jeho individuálních možností. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, kdy podpůrná opatření prvního stupně stanovuje škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem. Integrace takto postižených dětí probíhá ve spolupráci s odborníky. Pomoc asistenta, který má vypracovaný individuální plán. Dítě v žádném případě neizolujeme od ostatních dětí, účastní se v rámci možností dítěte všech činností a akcí pořádaných MŠ.

Záměry do budoucna:

- spolupráce pedagoga s odborníky, s rodiči
- prostudování literatury a odborných textů
- účast na seminářích k dané problematice
- uplatňování vhodných a odpovídajících metod a prostředků
- zakoupení pomůcek, materiálu
- pravidla a průběh tvorby realizace a vyhodnocování IVP
- snížení počtu dětí ve třídě při vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
- plánování, diferenciaci a individualizaci vzdělávacího procesu
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření průběžně, dle potřeby

Vzdělávání dětí nadaných

Snažíme se využít potenciálu každého dítěte, jeho individuálních možností. Dítě, které vykazuje známky nadání je podporováno. Je stimulován rozvoj, potenciálního nadání. Je nabízena podpora, jak dále rozvíjet, konzultace s rodiči. U dětí mimořádně nadaných je rozšířena nabídka aktivit, pomůcek, spolupráce s odborníky.

Závěry do budoucna:

- zakoupení pomůcek dle druhu nadání
- programy na interaktivní tabuli
- využití, prostudování odborné literatury průběžně, dle potřeby

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti dvouleté potřebují pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, stálou individuální péči, srozumitelná pravidla.

Mateřská škola je vybavena pomůckami i hračkami, které jsou vhodné pro dvouleté děti. Prostředí umožňuje dětem dostatek prostoru pro volný pohyb i kdykoliv si odpočinout. Režim dne může být upraven tak, aby respektoval potřeby dvouletých dětí to je dostatek času na činnosti, stravování i odpočinek. Adaptace je v souladu s individuálními potřebami dítěte, je mu umožněno používat pomůcky pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Personál mateřské školy uplatňuje ke všem dětem laskavý přístup. Vzdelávání je realizováno individuálně i ve skupinkách podle potřeb a volby dětí. Je podporována oboustranná důvěra a spolupráce mezi mateřskou školou a rodinou. Šatny jsou dostatečně prostorné na množství náhradního oblečení a hygienické potřeby (možnost dvou skříněk).

Záměry do budoucna:

- zabezpečit dostatečný počet podnětných a bezpečných hraček pro dvouleté děti
- znepřístupnit bezpečnost ohrožující hračky a pomůcky do horních pater polic a skříněk
- nastavit srozumitelná pravidla pro používání a ukládání pomůcek i hraček průběžně

Organizace vzdělávání

Při výchovně vzdělávací práci s dětmi dodržujeme základní pedagogické zásady a používáme metody, které vedou děti k aktivitě, hledání a přemýšlení, k vyjádření vlastního názoru a ke zdravému sebevědomí. Denní řád je zajištěn, je možno jej měnit natolik, aby umožňoval činnosti dětí v průběhu dne přizpůsobit jejich potřebám a aktuální situaci. Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí. Vzdelávání dětí probíhá hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací oblasti. Snažíme se provázanost činností řízených, spontánních a relaxačních. Preferujeme individuální vzdělávání i ve skupinkách. Podporujeme dětskou představivost, fantazii, zvědavost, aktivitu.

Provoz v MŠ

Provoz mateřské školy je od 6.30 – 16.00 hodin

Dopolední činnosti:

- rodiče předávají děti učitelce, mají možnost přivádět je podle svých potřeb v podstatě kdykoliv
- postupná svačinka dětí, samy si připravují stůl, dodržují hygienické a kulturní návyky
- probíhají hry a činnosti dle přání dětí, individuální i skupinové práce, činnosti vycházející

z ŠVP – didakticky cílené činnosti individuální i skupinové, děti se zapojují do činností podle svého zájmu

Pobyt venku:

- 9.30 – 11.30 hodin, děti pobývají na zahradě, vycházky do polí, lesa, na hřiště.

Oběd:

- je podáván dětem ve třídách, dodržována kultura stolování

Odpolední odpočinek:

- podle potřeb dětí od 12.30 – 13.00 hod.
- poslech pohádek, příběhů na pokračování, relaxační hudby
- postupné vstávání a klidové činnosti

Odpolední činnosti:

- svačinka od 14.30 hodin
- zájmové činnosti, hry, individuální činnosti

Činnosti je možno aktuálně upravovat, neměnná je pouze doba jídla. Vedeme děti k dodržování hygienických návyků. Při pobytu venku je zajištěno souběžné působení dvou učitelek.

Přijímání dětí do MŠ

Zápis do mateřské školy probíhá v květnu. Informace o zápisu jsou na informační tabuli u obecního úřadu, na nástěnce v MŠ, na webových stránkách mateřské školy i obce, dále je veřejnost informována místním rozhlasem. Přijímány jsou děti ve věku od 2 – 7 let. Pokud překročí počet povolenou kapacitu, to je 50 dětí postupuje ředitelka MŠ podle stanovených kritérií.

Individuální vzdělávání dle §34b

Rodič při zápisu do mateřské školy spolu s přihláškou k zápisu k předškolnímu vzdělávání doručí oznámení o individuálním vzdělávání. Mateřská škola ověří, jakým způsobem je dítě vzděláváno v úrovni očekávaných výstupů RVP a doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání dítěte. Stanovené termíny jsou uvedeny ve školním řádu včetně termínů náhradních.

Věkově smíšené třídy

Od školního roku 2002/2003 máme smíšené třídy, práce ve skupinkách je pro děti přirozenější. Mladší děti se často chtějí vyrovnat starším kamarádům. Na začátku školního roku nejsou problémy s adaptací. Rodiče si určují, do které třídy dítě půjde (má v ní kamaráda, sourozence). Starší děti naopak pečují o mladší, pomáhají jim. Děti se schází ve třídě Motýlků a taktéž odpoledne jsou všechny společně ve třídě Motýlků. Činnosti v mateřské škole plánují všechny učitelky společně. Děti

mohou v průběhu dne přejít do jiné třídy za kamarádem. Souběžné působení učitelek je při pobytu venku, kdy využíváme individuální činnosti, pohybové aktivity a hry.

Rodiče mohou kdykoliv přijít do mateřské školy. Nově příchozím dětem nabízíme adaptační program.

Rodiče mohou přijít se svým dítětem do mateřské školy, seznámit se s prostředím, s učitelkami.

Záměry do budoucna:

- hledat způsoby překrývání učitelů
- snažit se apelovat na rodiče, příchod do MŠ do 8,30 hodin

Průběžně

Charakteristika Školního vzdělávacího programu

Záměrem předškolního vzdělávání dle RVP PV je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky přiměřené věku. ŠVP respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání: rozvíjení dítěte a jeho učení a poznávání; osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Tyto cíle je třeba vnímat tak, že pokud budou naplňovány, směřuje vzdělávání k utváření základů klíčových kompetencí, neboť zasahuje-li vzdělání zároveň oblast poznatků, hodnot a postojů, získává dítě dovednosti mnohostranněji, dokonalejší a prakticky využitelnější.

Školní vzdělávací program naší mateřské školy nese název DUHOVOU CESTIČKOU. Na začátku této cestičky se děti poprvé dostávají mimo svou rodinu, setkávají se s kolektivem vrstevníků, učitelek i personálu školy. I když cestička v mateřské škole skončí, navazují na ni cesty nové. Po celou dobu docházky dětí do mateřské školy se celý kolektiv snaží vytvořit jim co nejpríznivější podmínky pro jejich první krůčky ve vzdělání. To je založeno na prožitcích, vlastní aktivitě při činnostech, které vykonávají ze své vůle a zájmu. Základem je přirozené poznávání, rozvoj smyslového vnímání, kooperativní učení, formativní hodnocení, provázanost spontánních a řízených činností.

Školní vzdělávací program naší mateřské školy slouží i jako třídní. Je pracovní a dle potřeb doplňován. Počítá se změnami a vývojem. Vychází z analýzy podmínek MŠ, respektuje požadavky dětí. Podporuje právo každého dítěte na vzdělání. Je zaměřen na výchovu předškolního dítěte a vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu. Akceptujeme přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku. Hlavním prostředkem výchovy je hra a prožitkové učení. Podmínkou uskutečňování koncepce je spolupráce pedagogického i personálního kolektivu, rodičů, dětí, obce, základní školy a dalších partnerů. Důvěrné, klidné a bezpečné prostředí rodiny spolu s hravým, veselým a podnětným prostředím mateřské školy zajistí dítěti harmonický a spokojený život, ve kterém se plně rozvinou všechny žádoucí vlastnosti, schopnosti a dovednosti.

Formy a metody vzdělávací práce

Předškolní vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Nabízíme dostatek podnětů ke hře, v prostředí, ve kterém se cítí dobře, bezpečně, šťastně.

Používáme tyto formy a metody práce:

- **názorné:** pozorování, předvádění
- **praktické:** manipulace, experiment, práce s materiály, nástroji a náradím, hračkami, výtvarné a pracovní činnosti, grafomotorika, pohybové aktivity, hudební činnosti, (zpěv, tanec, hra na nástroj...)
- **verbální:** rozhovor, dramatizace, práce s knihou, časopisem
- **metody kognitivních funkcí:** třídění, porovnávání, srovnávání, orientace v prostoru, na ploše, analýza, diferenciacce, syntéza

Prostředky plnění cílů:

Uvedené formy a metody uplatňujeme v průběhu celého dne.

- **prožitkové a kooperativní učení, hra:** Dítě získává vědomosti a znalosti o životě lidí, o jejich práci, vztazích k přírodě, přirozené učení probíhá na základě vlastních zkušeností a prožitků, učitelka využívá spontánních nápadů, poskytuje dětem prostor pro aktivity a dětské hry
- **situační učení:** učitelka vytváří a využívá situace, které poskytují dětem praktické ukázky životních souvislostí, dítě se učí dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebuje a chápe jejich smysl
- **spontánní a sociální učení:** forma přirozené nápodoby v průběhu dne v mateřské škole, vzory chování a postojů
- **přímé pozorování v přírodě:** pozorování rostlin, zvířat, vnímání přírody všemi smysly, přímý kontakt, manipulace s přírodninami, pracovní zkušenosti, vytváření citového vztahu k přírodě, ke zvířatům
- **aktivity spontánní a řízené:** vzájemně vyvažujeme
- **didakticky zacílená činnostech:** činnost probíhá individuálně nebo ve skupině, na principu motivace, vzdělávací nabídky a na volbě aktivní účasti dítěte, učitelka provází dítě za poznáním, probouzí zájem, připravuje prostředí a nabízí příležitosti, jak poznávat, přemýšlet a chápat, porozumět sobě a všemu kolem sebe

Záměry do budoucna:

- nadále rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu u každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb
- každodenní nabídka zajímavých činností pro děti, zaměřená na objevování, experimentování
- stále děti učit orientovat se v technickém světě, nebát se využívat všech pomůcek, materiálů v rámci polytechnické výchovy (ponk, kladívko), dig. technologie

Průběžně

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah ŠVP obsahuje pět tematických celků. Ty odpovídají přirozeným podmínkám a věkovým možnostem dětí. Tematické celky jsou závazné pro obě třídy, určují širší rámec, ve kterém se obsahově pohybují. Každé téma má několik podtémat, z nichž si učitelky vybírají do časových plánů. Vyčerpání témat není nutné, časové rozložení je nezávazné. Je otevřené pro aktuální situace, tvořivost učitelek a v neposlední řadě i vstup dětí. Tematický program je zpracován jako dlouhodobý, je přístupný dodatkům a změnám, které vyplynou z konkrétních situací. Naše mateřská škola se snažila, aby její ŠVP obsahoval všechny barvy duhy a vedl děti po duhové cestičce. Umožnil jim prožít své dětství a pobyt v mateřské škole co nejpříjemněji.

ŠVP vychází podle vzoru Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání z pěti oblastí.

Záměr a prostředky

Dlouhodobé záměry:

- rozvíjet všestrannou osobnost
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví
- motivovat k učení a přirozené touze po poznání
- učit chápat a poznávat jevy kolem sebe
- napomáhat respektovat ostatní společnosti, národy a jejich hodnoty
- vést k samostatnosti a schopnosti projevit svůj názor

Prostředky:

- bezpečné, příjemné a podnětné prostředí
- možnost samostatného uplatnění a realizace
- práce ve skupinách i individuálně
- využívání nových poznatků z odborné literatury, seminářů
- spolupráce s rodiči, výchovné působení, besedy, přednášky
- návštěvy kulturních akcí
- dostatek vzdělávacích nabídek, možnost výběru

Záměry do budoucna:

- nadále na bylinkové zahradě sadit bylinky, pravidelně okopávat, zalévat, sklízet, děti samy zpracovávají
 - preferovat kooperativní hry a učení, experimentování (pokračovat v různých pokusech)
 - důsledně se zaměřit na třídění odpadu, apelace rodiny, přednášky, programy pro děti
 - zaměřit se na polytechnickou výchovu (využití ponků na zahradě)
 - formativním hodnocením vést k efektivnímu vzdělávání, kladení důrazu na komunikaci mezi dítětem a učitelem, mezi dětmi
- průběžně

Rituály a slavnosti

Oslavy a rituály pomáhají vytvářet určité společenství, posilují sebevědomí, orientaci v čase. Slavíme narozeniny každého dítěte i personálu školy. Snažíme se, aby tento den byl pro oslavence příjemný a nezapomenutelný. Děti oslavenci připraví nakreslenou knihu, přejeme mu a za mateřskou školu dostane oslavenec dáreček.

Každým rokem oslavujeme Den dětí jinak, dle možností i v návaznosti na tematický celek – výprava za indiánským pokladem, plnění úkolů „Motýlího krále“, „Zahradní slavnost v maskách“ atd.

Společně slavíme církevní svátky, které jsou nedílnou součástí života školy. Tyto svátky slavíme, i když přístup k nim je u každé rodiny jiný. Naším záměrem je dětem některé tradice a zvyky zprostředkovat a vytvářet i díky nim prostředí pohody (Vánoce, Velikonoce).

S dětmi podnikáme půldenní výlety do okolí MŠ. Navštěvujeme okolní mateřské školy, cestu do MŠ jdeme pěšky, jedeme autobusem nebo vlakem. Závěr školního roku patří výletu např. zámek Milovice, ZOO Hodonín, planetárium Brno.

S dětmi pravidelně navštěvujeme divadelní představení v divadle Radost v Brně. Po dohodě s rodiči jsme se domluvili na dvou představeních v průběhu roku. Loutková představení jsou vždy perfektně připravená a dětem se líbí. Využíváme také nabídek divadelních představení do mateřské školy. Zúčastňujeme se i kulturních akcí v základní škole.

Loučíme se s budoucími školáky, kdy přizveme rodiče, pana starostu, paní ředitelku ZŠ a paní učitelky. Děti si připraví program, následuje oslava spojená s dobrotou, předáváním dárečků od SRPDŠ a sponzorů. Vše se nese v radostné a příjemné atmosféře.

V mateřské škole oslavujeme narození sourozenců, kdy děti přináší dětský šampus na zdraví nového človíčka. Nezapomínáme ani na Den Stromů (rodiče s dětmi vyrobí strom na výstavu do MŠ) a Den Země (slavíme práci, čištění zahrady, třídění odpadu)

Integrované bloky

Vím, kdo jsem a kam patřím

Cílem bloku je seznámit děti s prostředím MŠ. Nově přichozí děti dobře adaptovat do školního prostředí a pomoci jim s odloučením od rodičů. Děti se také blíže seznamují se svým bydlištěm. Získají základní povědomí o České Republice, a její poloze ve světě. Děti si dozví, jací domácí mazlíčci mohou být součástí našeho domova a jak se o ně starat. Rodina je pro nás důležitá, každý má v rodině své místo a roli, proto se děti seznamují i s rodinným životem. Druhou květnovou neděli tradičně slavíme „Den matek“. Stejně tak slavíme i „Den otců“ a „Den rodiny“. K těmto příležitostem připravujeme veřejná vystoupení dětí z MŠ nebo zábavná odpoledne pro celé rodiny.

Téma	Podtéma
Školka nás přivítala	a) Já a moji kamarádi b) Naše škola, naše třída (orientace ve třídě, mateřské škole, školní zahradě) c) Chování (dobrý den, na shledanou, ahoj, prosím, děkuji, pravidla MŠ)
Tady jsem doma	a) Domov (dům a byt, části bytu a jejich účel, zabezpečení domácnosti) b) Místo, kde žijeme (město, vesnice, ČR, Vrbice) c) Domácí mazlíčci
Kdo je u nás doma	a) Naše rodina (rodiče, sourozenci, prarodiče) b) Prevence rizik a sebeochrana (blízká x cizí osoba) c) Svátky: Den matek, otců, dětí a rodiny

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Očekávané výstupy:

- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zvládat sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídít se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Klíčové kompetence:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- domlouvá se slovy i gesty, rozlišuje některé symboly a rozumí jejich významu i funkci
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- má elementární poznatky o světě lidí a kultury; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat a rozumí smyslu pravidel třídy a chápe potřebu je zachovávat
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Chráním si své zdraví

Cílem tohoto tématu je osvojení si poznatků o těle. Děti se naučí pojmenovat jeho části, získají základní povědomí o umístění vnitřních orgánů, kostře, svalech a kůži a jejich funkci. Dále se zaměříme na všechny smysly člověka. Děti se jim vědomě učí a rozvíjí je. Pomocí nejrůznějších didaktických pomůcek si děti uvědomí a osvojí vývoj člověka od novorozence po seniora. Děti se naučí základním hygienickým návykům. Přiblížit zdravý životní styl a naučit ochraně zdraví. Seznámí se s některými druhy úrazů a nemocí i s jejich ošetřením a léčením. Děti získají základní povědomí o záchranných složkách naší země a jak je zavolat. Jak přivolat pomoc ke zraněným osobám nebo v případě vlastního ohrožení. Dále se děti seznámí s výbavou lékárničky a vyzkouší si základní úkony první pomoci.

Téma	Podtéma
To jsem já, moje tělo	a) Vývoj člověka b) Lidské tělo (kostra, svaly, orgány, části těla) c) Smysly
Chci být zdravý	a) Vyvážená strava a osobní hygiena (zuby...) b) Nemoci a úrazy (první pomoc, záchr. složky)

Dílčí vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevodit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy:

- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soudit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

Klíčové kompetence:

- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Jen si děti všimněte, co je krásy na světě

Cílem tohoto bloku je získávání znalostí o přírodě a zvířatech ve všech ročních obdobích. Konkrétně se zaměříme na sklizeň ovoce a zeleniny, dalších polních plodin, lesních plodů a hub, které budeme poznávat, pojmenovávat a vnímat všemi smysly. Společně přichystáme podzimní slavnost Dýňobraní. Děti budou poznávat a pojmenovávat - keře, druhy stromů – listnaté, jehličnaté. Učit se chápat, že svým chováním mohou přírodu chránit, ale také ji ničit. Budeme si vyprávět o zvířatech, které se ukládají k zimnímu spánku. Společně připravíme ke „Dni stromů“ výstavku výtvarných kompozic, kterou naaranžujeme do „zahradní galerie“. Seznámíme děti se svátkem sv. Martina, který přelom podzimu a zimy doprovází. Společně s dětmi prožijeme v klidu a pohodě vánoční čas, připravíme adventní zastavení pro prarodiče i rodiče. S rodiči si děti v dílničkách připraví výzdobu k Vánocům.

Pro rodinné příslušníky dětí z MŠ nacvičujeme vánoční pásmo a písničky na rozsvěcování vánočního stromu. Přivítáme Mikuláše se svou družinou. Po vánočních svátcích se rozloučíme se starým rokem. Prohlídkou betléma v kostele a příchodem Tří králů završíme vánoční čas. Seznámíme se se zimními sporty a vhodným zimním oblečením. Děti budou poznávat přirozeně i zprostředkovaně život ptáků a zvířat v zimě. Budeme pozorovat proměny přírody a počasí na jaře, které přicházejí s oteplením. Připomeneme si jarní zvyky i tradice a děti si s rodiči v dílničkách připraví výzdobu k Velikonocům. Děti se seznámí s letní zábavou, sporty a s bezpečným chováním spojeným s letními činnostmi. Budou si všimnout změn v přírodě – spojených s příchodem léta. Sluníčko zahřívá, přichází teplo, koupání a chuť venku sportovat. Děti budou získávat a rozvíjet znalosti o životě na louce, životě ve vodě i u vody.

Téma	Podtéma
Sklízíme plody podzimu	a) Pracujeme na poli a na zahrádce (zelenina - kořenová; plodová; listová; lusková; košťálová) b) Do košíku hup (jablka, hrušky, švestky, nektarinka, meruňka, třešeň, broskev, vinobraní; borůvka, brusinka, rybíz, angrešt, maliny, ostružiny, jahody, moruše) c) Co najdeme v lese – houby, plody, semena, ořechy (kaštany, žaludy, šípky, jeřabiny)
Listí žloutne, poletuje	a) Vyletěl si pyšný drak (počasí – vítr, déšť, mlha, barvy - Červená, žlutá, zelená, hnědá, černá, modrá, drakiáda) b) Keře a stromy (stavba stromu, druhy stromů) c) Živočichové ukládající se k zimnímu spánku a ostatní živočichové lesa d) Svátky: Sv. Martin
Přišla královna zima	a) Dozvuky Vánoc (co jsem našel pod stromečkem, Silvestr, Nový rok a Tři králové) b) Počasí – sníh, mráz, náledí (vhodné oblečení) c) Ptáci a zvířata v zimě d) Zimní sporty e) Zimní zvyky a tradice: sv. Barbora, Mikuláš, Sv. Lucie, Advent
Přišlo jaro do vsi	a) Počasí – duha, aprílové počasí b) Domácí a hospodářská zvířata, mláďata c) Stěhovaví ptáci

	d) Šel zahradník (péče o rostliny, zahrádku, sázení, vývoj plodu, části těla rostlin, první jarní rostliny) e) Jarní zvyky a tradice: Morana, Velikonoce. Čarodějnice
Všechno kvete, krásně voní	a) Život na louce (květiny a živočichové - hmyz) b) Život ve vodě a u vody (řeka, rybník, jezera a živočichové sladkovodní) c) Těšíme se na prázdniny (letní oblečení a sporty)

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy:

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle

určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (věděť, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Klíčové kompetence:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o přírodě i technice, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Co se děje kolem mě

V rámci tohoto bloku budeme u dětí rozvíjet a posilovat cit pro časovou posloupnost, budeme rozvíjet u dětí zájem o ochranu přírody. Podporovat povědomí o sounáležitosti všech lidí při řešení ekologických problémů současnosti. Rozšíříme dětem obzory za hranice naší země, seznámíme je s jinými státy a jejich zvyky, kulturami, jazyky. Vedeme děti k touze po poznávání a k toleranci vůči všemu neznámému, odlišnému. Seznamovat se s exotickými zvířaty, umět je pojmenovat. Cílem je vzbudit zájem dětí o planetu, na které žijeme. O vesmír, ve kterém se pohybuje planeta Země. Navštívíme planetárium, kde se seznámíme s některými souhvězdími, které pak sami na obloze najdeme. Děti budeme seznamovat s lidovými tradicemi a řemesly, s různými profesemi dospělých. Neopomeneme ani výuku dopravní výchovy. Záměrem je seznámit děti s různými pohádkami, podporovat v dětech fantazii, představivost a dramatické schopnosti a dovednosti.

Téma	Podtéma
Jaká je naše Země	a) Ochrana přírody (kam s odpady, papír, sklo, plast, bioodpad, kompost, recyklace) b) Počasí (koloběh vody, přírodní katastrofy) c) Prstem po mapě (světadíly a jejich obyvatelé, exotická zvířata i moře, oceány) d) Jak plyne čas (roční období, měsíce v roce, dny v týdnu)
Co je na obloze	a) Planety (Velký třesk, gravitace) b) Zkoumání vesmíru a hvězdy c) Pohyb Země. Den a noc (Země, Slunce, Měsíc)
Čím budu	a) Řemesla (švec, hrnčíř...) b) Povolání (zaměstnání rodičů, zájmy) c) Peníze (typy peněz, hodnota peněz, pokladnička)
Čím cestujeme	a) Dopravní prostředky (auto, autobus, kolo, motorka, letadlo, loď) b) Dopravní značky a semafor c) Bezpečná cesta do MŠ (pravidla pro chodce)
Z pohádky do pohádky	a) Kniha je náš kamarád (svět pohádek) b) Pravěk a dinosauři

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- chápat slovní vtip a humor
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- rozhodovat o svých činnostech
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur apod.)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Klíčové kompetence:

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- chápe, že zájem o to, co kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí smyslu slova, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Pravidla pro hodnocení a evaluaci

Snažíme se směřovat k hledání správné cesty při výchovně vzdělávací práci s dětmi předškolního věku, zajistit odpovídající úroveň mateřské školy dle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání v návaznosti na ŠVP a stanovit na základě analýzy východiska pro další práci.

Plán evaluace:

OBLASTI	KRITÉRIA	PROSTŘEDKY	KDO	KDY
podmínky vzdělávání	požadavky na základě RVP PV	každodenní hodnocení pedagogické činnosti	učitelky	denně
		dotazníky, indikátory	učitelky, personál, rodiče	1x ročně 1x za 3 roky
průběh vzdělávání procesy učení	Kooperativní učení a hra	Autoevaluační dotazníky	Učitelky, personál	1x ročně
	Formativní hodnocení Vyváženost řízených a spontánních činností	Kontrolní a hospitační činnost Hodnocení tříd	Ředitelka, učitelky	Dle plánu půlročně
	Podíl skupinové, individuální a frontální činnosti	Zpětná vazba Tematické části	Učitelka	Po ukončení tem. části
výsledky vzdělávání dětí	Kompetence co dítě dokáže na konci předškolního období	Zpětná vazba po ukončení tř.	Učitelka	Vždy po tř.
		Záznamy o dětech, diagnostika, portfolio	učitelka	2x – 3x ročně dle potřeby
spolupráce	Požadavky z RVP PV	Nástěnky, akce,	Učitelka	Po akci dle

s rodiči spolupráce se ZŠ		fotografie, přednášky, dotazníky, ind. Konzultace Návštěvy, společné akce, vystoupení	Učitelka	potřeby Po akci
řízení školy	Kritéria hodnocení	Ped. Rady Dotazníky	Ředitelka	Čtvrtletně 1x ročně
prezentace školy	Požadavky obce	Vývěsky, nástěnky, zpravodaj obce, akce v obci	učitelka	aktuálně

Vnitřní evaluace:

- záznamy o dětech, portfolio, pozorování dětí
- hospitační činnost ředitelka, učitelky mezi sebou
- autoevaluace všech zaměstnankyň
- systematické hodnocení vzdělávací práce, náplň cílů a kompetencí

Vnější evaluace:

- rozhovory s rodiči, dotazníky
- hodnocení a kontroly zřizovatelem
- kontroly ČŠI, státních orgánů

Kritéria hodnocení (vychází z hodnocení ŠVP)

- veškeré aktivity učitelka organizuje tak, aby podněcovala děti k vlastní aktivitě a experimentování, aby měly příležitost pracovat vlastním tempem
- nabídka činností uspokojuje zájmy a potřeby všech dětí a je rozmanitá
- dává dětem možnost volby minimálně ze dvou činností
- věnuje se dostatečně prosociálním vztahům (netolerance, vandalismus, vzájemné ubližování)
- samostatné činnosti (nepřímo řízené) jsou plánovány se záměrem
- je informovanost rodičů dostatečná
- jsou děti vedeny k sebehodnocení

Sebehodnocení:

- při dalším plánování navazují na průběžné hodnocení
- vycházím z diagnostiky dětí

- jak informuji rodiče
- využívám prožitkové učení
- využívám nabídek vzdělávání, odborné literatury
- do budoucna je třeba se zaměřit, analýza

Závěr evaluační činnosti:

- průběžné hodnocení ŠVP
- na základě analýzy změny a úpravy v ŠVP, obměna za 3 roky
- Na ŠVP se podílí všechny pedagogické pracovnice. Byl sestaven ke zkvalitnění práce. Byly s ním seznámeny všechny zaměstnankyně mateřské školy. Všechny vycházíme z Maslowovy pyramidy lidských potřeb.

Sebevědomí

Sebedůvěra, sebeúcta

Potřeba lásky, shody a sounáležitosti

Fyziologické potřeby: teplo, světlo, strava, pitný režim